

**T.C. İNKILAP TARİHİ VE ATATÜRKÇÜLÜK
MOTİVASYON DENEMESİ**

KAPSAM:
İLK DÖRT ÜNİTENİN KONULARININ KAPSAR

DENEME NO:
01

1. “Çocukluğuma dair ilk hatırladığım şey, mektebe gitmek meselesine aittir. Bundan dolayı annemle babam arasında şiddetli bir mücadele vardı. Annem, ilahilerle mektebe başlamamı ve mahalle mektebine gitmemi istiyordu. Rüşumatta (gümrük) memur olan babam, o zaman yeni açılan Şemsi Efendi'nin mektebine devam etmeme ve yeni usul üzerine okumama taraftardı. Nihayet, babam işi ustalıkla halletti. Evvela mahalle mektebine başladım. Bu suretle annemin gönlü yapılımış oldu. Birkaç gün sonra da mahalle mektebinden çıktım. Şemsi Efendi'nin mektebine kaydedildim.” (A. Emin Yalman, “Büyük Millet Meclisi Reisi Mustafa Kemal Paşa ile Bir Mülakat”)

Metinden hareketle hangisine ulaşamaz?

- A) Mustafa'nın eğitimi konusunda ailesinde görüş ayrılığı yaşanmıştır.
- B) Mustafa'nın tercihleri dikkate alınmamıştır.
- C) Mustafa, sosyal çevresinden etkilenmiştir.
- D) Osmanlı'da, geleneksel ve modern eğitim veren okullar bir arada yer almıştır.

2. Mondros Ateşkes Antlaşması'nın bazı maddeleri şunlardır:

- Bir miktar kuvvet dışında Osmanlı ordusu derhâl terhis edilecektir.
- Telsiz, telgraf ve kabloların denetimi İtilaf Devletleri'nin denetimine geçecektir.
- Toros tünelleri, limanlar ve tersaneler İtilaf Devletleri tarafından işgal edilecektir.
- Osmanlı ticaret gemileri, İtilaf Devletleri'nin hizmetinde bulundurulacaktır.

Buna göre, Osmanlı Devleti'nin;

- I. Askerî
- II. İletişim
- III. Ulaşım
- IV. Ekonomik

alanlarının hangilerinde egemenlik haklarının kısıtlandığı söylenebilir?

- A) Yalnız I
- B) I ve IV
- C) II ve III
- D) I, II, III ve IV

3. Öğrenim hayatını başarı ile tamamlayan Mustafa Kemal, 1905'te kurmay yüzbaşı rütbesiyle ilk görev yeri olan Şam'daki 5. Orduya atanmıştır. Burada yakın arkadaşlarıyla birlikte “Vatan ve Hürriyet” adında gizli bir cemiyet kurmuştur. Mustafa Kemal o günleri şöyle anlatmıştır; “*Hürriyet Cemiyeti adında bir dernek kurduk. Bunu genişletmek için aldığımız önlemler arasında benim çeşitli asker sınıflarında staj yapmak bahanesiyle Beyrut, Yafa ve Kudüs'e gitmem vardı. Böylece hareket ettim. İsimlerini saydığım yerlerde teşkilat yapıldı. Yafa'da daha fazlaca kaldım. Oradaki teşkilat daha güçlü oldu. Ancak Suriye'de istediğim derecede işi oluşturmak imkânsız görünüyordu. Bende işin Makedonya'da daha seri gideceği kanısı vardı. Oraya gitmek için çözüm düşünmektaydım.*”

Metinden, Mustafa Kemal'in kişilik özelliklerinden hangisine ulaşamaz?

- A) İleri görüşlülük
- B) Vatanseverlik
- C) Örgütleyicilik
- D) Liderlik

7. 11 Ekim 1922 tarihinde Mudanya Ateşkes Antlaşması imzalandı. Antlaşmaya göre:

- Türk ve Yunan kuvvetleri arasındaki silahlı çatışmalar sona erecektir.
- Yunanlar Doğu Trakya'yı Meriç Nehri sınır olmak üzere, antlaşmanın yürürlüğe girmesini izleyen 15 gün içinde boşaltacaktır.
- İstanbul ve Boğazlar TBMM Hükûmeti'ne bırakılacaktır.
- Barış antlaşması yapıncaya kadar, İtilaf Devletleri Boğazlarda kalabilecektir.
- Doğu Trakya'nın güvenliğini sağlamak için 8000 Türk jandarma birliği görevlendirilecektir.
- Türk ordusu barış antlaşması imzalanıncaya kadar Çanakkale ve Kocaeli bölgesinde belirlenen çizgide kalacaktır.

Antlaşma maddeleri değerlendirildiğinde aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

- A) Doğu Trakya, İstanbul ve Boğazlar savaş yapılmadan kurtarılmıştır.
- B) Millî Mücadele'nin askeri safhası sona ermiştir.
- C) Osmanlı Devleti yok sayılmıştır.
- D) Barış antlaşmasının şartları belirlenmiştir.

8. Osmanlı Devleti'nde birçok alanda olduğu gibi deniz ticareti ve ulaşımı da büyük ölçüde yabancıların ve azınlıkların elindeydi. 1926 yılında çıkarılan **Kabotaj Kanunu** ile Türk deniz ve limanlarında yük ve yolcu taşıma hakkı Türk vatandaşlarına devredildi. Ayrıca yabancıların elinde bulunan denizcilikle ilgili işletmeler satın alınarak millileştirildi.

Verilen durumun hangisine katkı sağlaması beklenemez?

- A) Çağdaşlığa
- B) Egemen devlet anlayışına
- C) Tam bağımsızlığa
- D) Türk denizciliğine

9. 21 Haziran 1934'te TBMM'de kabul edilen **Soyadı Kanunu**'na göre:

- Her Türk öz adından başka bir soyadı taşıyacaktır.
- Söyleyişte, yazılışta ve imzada ad önde, soyadı sonda kullanılacaktır.
- Soyadları Türkçe olacaktır.
- Rütbe, memuriyet, yabancı ırk ve millet adlarıyla, ahlaka aykırı ve gülünç olan sözcükler soyadı olarak alınmayacaktır.

Verilen bilgiler değerlendirildiğinde, Soyadı Kanunu'nun;

- I. Milliyetçilik
- II. Halkçılık
- III. Laiklik

ilkelerinden hangisi ile ilişkili olduğu söylenebilir?

- A) Yalnız I.
- B) I ve II.
- C) II ve III.
- D) I, II ve III.

10. "Bir milletin mensuplarının aynı gemide yolculuk eden insanlar oldukları gemi su alırsa mürettebatıyla, yolcularıyla herkesin tehlikeye düşeceği unutulmamalıdır. İlk bakışta ayrı gibi duran parmaklar nasıl ele, aynı kola bağlı iseler, doğum yerleri, geçim kaynakları, meslekleri, siyasi tercihleri ayrı olan yurttaşlar da aynı millete bağlıdırlar. Nasıl ayrı gibi duran parmaklar kazmayı, küreği, kalemi beraberce tutuyor ve gerektiğinde birleşip tek bir yumruk oluyorsa bir milletin fertleri de milletin kalkınması veya savunulması uğrunda el ele vermeyi bilmelidirler. Gerektiğinde tek bir yumruk gibi birleşebilmek için parmakların arasına düşmanlık dikenleri yerleştirilmesine imkân bırakılmamalıdır." (Ahmet Mumcu, Tarih Açısından Türk Devriminin Temelleri ve Gelişimi, s. 375)

Verilen ifade Atatürk ilke ve inkılaplarını oluşturan temel esaslardan hangisi ile ilişkilendirilebilir?

- A) Bağımsızlık
- B) Milli birlik ve beraberlik
- C) Tarih bilinci
- D) Milli kültürün geliştirilmesi